

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**EVALUAREA TEMATICĂ A
AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2021 - 2025**

Raport de evaluare

2024

Secretariatul tehnic al SNA
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741
București, România
www.just.ro

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** Splaiul Independenței nr. 294, Corp B, sector 6, București, Cod 060031
- **Adresa virtuală:** <http://www.anpm.ro/>
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**

Hotărârea de Guvern nr. 1000 din 17 octombrie 2012 *privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare.*

- **Misiune / atribuții / competențe / structura:**

Agenția Națională pentru Protecția Mediului este o instituție publică cu personalitate juridică, finanțată de la bugetul de stat, în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului este organ de specialitate al administrației publice centrale cu competențe în implementarea la nivel național a politicilor, strategiilor și a legislației în domeniul protecției mediului.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului are în subordine 42 de agenții județene pentru protecția mediului, instituții publice cu personalitate juridică, finanțate integral de la bugetul de stat. Agențiile județene pentru protecția mediului îndeplinesc atribuțiile Agenției Naționale pentru Protecția Mediului de implementare a politicilor, strategiilor și legislației în domeniul protecției mediului la nivel județean, precum și la nivelul municipiului București.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului este condusă de un președinte, cu rang de secretar de stat, ajutat de un vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat.

Președintele conduce activitatea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și îndeplinește funcția de ordonator secundar de credite. Președintele reprezintă Agenția Națională pentru Protecția Mediului în relațiile cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, cu alte autorități și instituții publice, cu persoane juridice și fizice române și străine, precum și în justiție.

Misiune: Agenția Națională pentru Protecția Mediului este menită să acționeze pentru a asigura populației un mediu sănătos în armonie cu dezvoltarea economică și cu progresul social al României. Misiunea agenției, ca de altfel și a celor 42 de agenții județene aflate în subordine directă, este de a asigura un mediu mai bun în România pentru generațiile prezente și viitoare și pentru realizarea unor îmbunătățiri majore și continue ale calității aerului, solului și apelor.

În conformitate cu prevederile H.G. 1000/2012, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, ca autoritate de execuție și implementare, în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului, are următoarele funcții în domeniul protecției mediului:

a) funcția de suport tehnic pentru fundamentarea proiectelor de acte cu caracter normativ, a strategiilor și politicilor sectoriale, precum și a planurilor de acțiune în domeniul protecției mediului;

b) funcția de implementare a politicilor, strategiilor și legislației din domeniul protecției mediului, la nivel național;

c) funcția de coordonare, monitorizare și control al activității agențiilor pentru protecția mediului din subordine;

d) funcția de autoritate care emite acte de reglementare, potrivit prevederilor legale;

e) funcția de instruire și perfecționare continuă a personalului aparținând agențiilor județene pentru protecția mediului din subordine;

f) funcția de reprezentare în domeniul său de activitate, în relațiile interne și externe, conform mandatului acordat de către conducătorul autorității publice centrale pentru protecția mediului.

În realizarea funcțiilor sale, Agenția Națională pentru Protecția Mediului are următoarele atribuții principale:

- atribuții pentru realizarea funcției de suport tehnic pentru fundamentarea proiectelor actelor cu caracter normativ, a strategiilor și a politicilor sectoriale, precum și a planurilor de acțiune în domeniul protecției mediului;

- atribuții pentru realizarea funcției de implementare a politicilor, strategiilor și legislației din domeniul protecției mediului, la nivel național;

- atribuții pentru realizarea funcției de coordonare, monitorizare și control al activității agențiilor pentru protecția mediului din subordine;

- atribuții pentru realizarea funcției de autoritate care emite acte de reglementare, potrivit prevederilor legale;

- atribuții pentru realizarea funcției de instruire și perfecționare;

- atribuții pentru realizarea funcției de reprezentare în domeniul său de activitate, în relațiile interne și externe;

- îndeplinește și alte atribuții stabilite prin acte normative pentru domeniul său de activitate ori de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, în condițiile legii.

▪ **Organigrama:**

Ultima organigramă aprobată este prin *Decizia președintelui ANPM nr. 129/ 10.02.2023*, atașată

• **Structuri subordonate:** 41 de agenții județene pentru protecția mediului și Agenția pentru Protecția Mediului a Municipiului București;

• **Număr total poziții/funcții prevăzute în statul instituției (inclusiv nr. funcții de conducere ocupate cu titlu permanent):** 271 de funcții, din care:

- 2 funcții de demnitari, respectiv: președinte și vicepreședinte;

- 33 de funcții publice de conducere, din care 6 sunt vacante;

- 229 de funcții publice de execuție, din care 60 sunt vacante;

- 11 funcții contractuale, din care 1 este vacantă.

• **Resursele alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării:**

a) **resurse financiare, evidențiindu-le distinct pe cele alocate pentru pregătirea profesională**

Fonduri alocate pe cap. bugetar 20.13 - Formare profesională pentru A.N.P.M. în anul 2022: 0 lei.

b) **resurse umane:** conform deciziilor președintelui A.N.P.M. nr. 111/31.03.2021, nr. 184/28.04.2022 și nr. 185/28.04.2022.

c) **resurse materiale (calculatoare, spațiu pentru desfășurarea activității, acces la internet etc.)** - nu este cazul.

▪ **Scopul misiunii de evaluare**

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 au fost aprobate *Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025* și documentele aferente acesteia.

Potrivit art. 11 și 12 din *Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2021-2025*, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr.2046/2022, în cadrul reuniunilor desfășurate în luna decembrie 2022, platformele de cooperare au aprobat temele de evaluare tematică și instituțiile ce urmează a fi supuse evaluării în anul 2023.

Temele care fac obiectul misiunilor de evaluare tematică în anul 2023 sunt:

1. evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
2. evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
3. gestionarea mecanismului de implementare a SNA de către instituțiile publice (inclusiv întreprinderi publice).

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 04.04.2023, organizarea vizitei de evaluare la sediul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului în data de 24 aprilie 2023, și redactarea raportului de evaluare.

▪ **Componența echipei de evaluare**

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- D-na. Ana Maria Neamțu, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției, expert evaluator din partea platformei administrației publice centrale;
- D-na. Rebeca Filip - Direcția Generală Anticorupție, expert evaluator din cadrul platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- D-na. Anamaria Ramona Rusu- Comisia Antifrauda, ARB, expert evaluator din cadrul platformei mediului de afaceri.

Reprezentanții Agenției Naționale pentru Protecția Mediului care au luat parte la întâlnire au fost:

Adrian Haralambie Bidu, Vicepreședinte ANPM, Coordonator S.N.A.

Radu Pițigoi, consilier superior B.C.C. - Responsabil S.N.A

Mirel Duică, consilier superior B.C.C.- Responsabil Avertizor Public

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na Ana-Lorena Sava, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției, reprezentant al Secretariatului tehnic al SNA.

II. CONSTATĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

În anul 2022, la nivelul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, conform datelor din chestionarul tematic de evaluare completat și transmis la data de 04.04.2023 către Ministerului Justiției, grupul de lucru pentru implementarea metodologiei a fost constituit, conform art. 6 din Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, inițial prin Decizia Președintelui A.N.P.M. nr. 799/11.06.2019, fiind ulterior actualizat prin Decizia Președintelui A.N.P.M. nr. 185/28.04.2022.

Componența grupului este următoarea: șeful Grupului de lucru - vicepreședinte ANPM; membrii grupului de lucru: Șef birou, biroul Corp central; Șef birou, Biroul Sinteză și Rapoarte - Direcția Generală Monitorizare; Șef Serviciu, Serviciul Achiziții, Investiții, Administrativ, Direcția Buget Finanțe Administrativ; Consilier superior, Serviciul Sistemul National de Estimare a Emisiilor de gaze cu efect de seră, Direcția Schimbări climatice; Auditor Superior, Serviciul Audit Public intern; Consilier superior, Serviciul Resurse Umane, Direcția Juridică, Resurse Umane; Consilier asistent, Serviciul Buget Finanțe administrativ, Direcția Buget Finanțe Administrativ; Consilier principal, Serviciul Resurse Umane, Direcția Juridică Resurse Umane, consilier de etică; Consilier superior, Biroul Corp Central, consilier de integritate și secretar al grupului de lucru.

De menționat este faptul că, în cadrul grupului de lucru, rolul de secretar îl are consilierul de integritate, desemnat prin Decizia președintelui ANPM 111/31.03.2021.

În anul 2022, la nivelul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, deși în cadrul Chestionarului s-a precizat că s-au identificat și descris riscurile de corupție, în cadrul vizitei s-a concluzionat că activitatea nu s-a realizat conform prevederilor HG nr. 599/2018, în fapt fiind utilizat Registrul elaborat sub umbrela SCIM.

De asemenea, în anul 2022 nu au fost elaborate proceduri de lucru ca urmare a activității de identificare a riscurilor de corupție.

Referitor la programele de formare în domeniul implementării prevederilor legale privind analiza riscurilor de corupție, în anul 2022 nu au fost alocate resurse financiare privind pregătirea profesională în domeniu.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

În anul 2022, instituția evaluată a desemnat un angajat responsabil pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate, în conformitate cu dispozițiile art. 5 alin. (1) din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, prin Decizia ANPM nr. 111/31.03.2021.

Persoana desemnată îndeplinește, pe lângă atribuțiile aferente consilierului de integritate, atribuțiile stabilite prin fișa postului pe care-l ocupă în cadrul instituției, respectiv Consilier Corp Control.

În anul 2022, în cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului nu au fost înregistrate sesizări formulate conform art. 6 alin (1) din Metodologie și nu au fost solicitate informații de la Agenția Națională de Integritate, Direcția Națională Anticorupție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și/sau alte autorități sau instituții publice.

De asemenea, nu au fost primite informări de către responsabilul pentru implementarea metodologiei, conform art. 8 din Metodologie.

În anul 2022, nu a fost elaborat Raportul anual privind evaluarea incidentelor de integritate, reprezentanții Agenției Naționale pentru Protecția Mediului susținând că nu au existat incidente de integritate pe parcursul anului.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

La nivelul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, Vicepreședintele ANPM este persoana care gestionează implementarea SNA 2021-2025, în calitate de coordonator, împreună cu un consilier, grad profesional superior, din cadrul Biroului Corp Control (Decizia nr. 184/28.04.2022).

În anul 2022 au fost alocate distinct resurse financiare pentru pregătirea profesională în domeniul evaluat.

Prin Decizia Președintelui ANPM nr. 313/15.06.2022 a fost aprobat Planul de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025. Documentul nu a fost publicat pe site-ul instituției, întrucât acesta este în curs de actualizare.

La nivelul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, principalele obiective ale politicii organizaționale în materie de integritate sunt următoarele:

- adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a declarației privind asumarea unei agende de integritate organizațională;
- adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a planului de integritate, ca urmare a consultării angajaților și a evaluării de risc conform H.G. nr. 599/2018 și asigurarea resurselor necesare implementării acestuia;
- evaluarea anuală a modului de implementare a planului și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute la nivelul A.N.P.M;
- identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție la nivelul A.N.P.M., precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora, conform H.G. nr. 599/2018;

- identificarea, evaluarea și raportarea unitară a incidentelor de integritate la nivelul A.N.P.M., conform H.G. nr. 599/2018;
- transmiterea contribuțiilor solicitate de secretariatul tehnic și participarea la activitățile de coordonare și monitorizare a strategiei la nivelul A.N.P.M.;
- intensificarea utilizării unui portal al S.N.A. la nivel A.N.P.M., pentru creșterea gradului de informare al angajaților despre monitorizarea implementării S.N.A., a noilor tendințe și evoluții în domeniul integrității;
- consolidarea profesionalismului în cariera personalului din A.N.P.M., inclusiv prin aplicarea efectivă a mecanismelor de evaluare a performanțelor, evitarea numirilor temporare în funcțiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare la nivel A.N.P.M. și asigurarea stabilității funcției publice;
- Asigurarea unei protecții efective a angajaților care sesizează presupuse incidente de integritate săvârșite la nivelul A.N.P.M.;
- Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupției „mici” la nivel A.N.P.M., inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);
- Asigurarea de către A.N.P.M. a aplicării efective și unitare a legislației de transpunere a Directivei 1937/2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii în toate structurile subordonate (agențiile județene pentru protecția mediului);
- Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul A.N.P.M.;
- Identificarea activităților care sunt cele mai vulnerabile la corupție la nivelul A.N.P.

Totodată, în conținutul răspunsului la chestionarul de evaluare administrat cu ocazia prezentei evaluări, este menționată importanța SNA, ca fiind instrumentul de bază prin care se încurajează acordarea de prioritate măsurilor preventive adoptate de către Grupul de lucru și sprijină participarea/informarea angajaților în acest domeniu.

În anul 2022 nu au fost alocate distinct resurse financiare privind pregătirea profesională pe teme de integritate, personalul participând în anul 2023.

La nivel central există măsuri de promovare a integrității, fiind enumerate:

- Desemnarea persoanelor responsabile cu monitorizarea implementării planului de integritate la nivel A.N.P.M.;
- Adoptarea și distribuirea spre avizare a planului de integritate către membrii Grupului de Lucru desemnat la nivel A.N.P.M. pentru implementarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție;
- Informarea angajaților A.N.P.M. cu privire la adoptarea, conținutul și implementarea planului de integritate al A.N.P.M.;
- Adoptarea măsurilor întreprinse în vederea asigurării vizibilității anunțurilor aferente procedurilor de recrutare pentru funcțiile publice vacante din cadrul A.N.P.M.

III. BUNE PRACTICI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Nu au fost identificate bune practici pe această temă de evaluare.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Nu au fost identificate bune practici pe această temă de evaluare.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Nu au fost identificate bune practici pe această temă de evaluare.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Elaborarea registrului riscurilor de corupție, astfel încât măsurile de intervenție propuse pentru fiecare risc identificat să poată fi implementate în termene rezonabile

Utilizarea registrului riscurilor de corupție ca instrument de management de către conducerea instituției.

Luând în considerare modul de organizare la nivel teritorial al instituției, desemnarea unui reprezentant teritorial care să sprijine implementarea politicilor anticorupție asumate la nivel central, implicite a măsurilor de intervenție stabilite în Registrul riscurilor de corupție.

Corelarea măsurilor din Registrul riscurilor elaborat conform O.S.G.G. nr. 600/2018 cu cele din Registrul riscurilor de corupție pe anul 2023.

Participarea membrilor grupului de lucru la programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la analiza riscurilor de corupție, în acest sens fiind necesară alocarea de resurse financiare în scopul accesării unor formări în domeniu.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Asigurarea formării profesionale a consilierului de integritate, în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la evaluarea incidentelor de integritate.

Întocmirea și transmiterea Raportului anual privind evaluarea incidentelor de integritate către Ministerul Justiției, prin intermediul structurii specializate din Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, respectiv Direcția Corp Control, Integritate și Anticorupție.

Elaborarea unei proceduri privind evaluarea incidentelor de integritate, eventual care să cuprindă și centralizarea eficientă și rapidă a informațiilor privind incidentele de integritate de la nivelul structurilor teritoriale subordonate.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Alocarea de resurse umane, financiare și logistice suficiente în vederea atingerii obiectivelor specifice privind abordarea sistemului de protecție a mediului în SNA.

Asigurarea pregătirii profesionale pe teme de integritatea a angajaților, inclusiv de la nivelul structurilor teritoriale.

Testarea cunoștințelor angajaților privind tematicile aferente domeniilor eticii și integrității, utilizând modelul folosit de colegii din Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin aplicarea de chestionare on-line sau alte mijloace similare.

Elaborarea altor proceduri la nivelul instituției pentru asigurarea respectării standardelor de integritate incluse în Anexa 3 SNA, inclusiv pentru protecția avertizorului în interes public, conform noii legislații în domeniu, la momentul evaluării existând la nivelul instituției doar *Codul de etică* (transmis în data de 21.11.2023).

Intensificarea demersurilor necesare implementării măsurilor din perspectiva desfășurării în condiții de transparență și integritate a activității, în special cele privind dotarea cu echipamente necesare derulării activității de inspecție și control.